

Č e s k ý t e l e k o m u n i k a č n í ú ř a d

se sídlem Sokolovská 219, Praha 9
poštovní přihrádka 02, 225 02 Praha 025

Číslo jednací
ČTÚ-41 724/2020-620/III. vyř.- MrS

Praha 9
25. března 2021

Český telekomunikační úřad (dále jen „správní orgán“ nebo „Úřad“) jako příslušný správní orgán podle § 10 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, podle § 37 odst. 1 zákona č. 29/2000 Sb., o poštovních službách a o změně některých zákonů ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o poštovních službách“), podle § 23 odst. 15 zákona č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o ochraně spotřebitele“), vydává v řízení zahájeném dne 2. září 2020 z moci úřední podle § 6 odst. 4 zákona o poštovních službách toto

rozhodnutí

I. Účastníku řízení, kterým je

Česká pošta, s.p., IČO 471 14 983, se sídlem Politických vězňů 909/4, Nové Město, 11000 Praha 1 (dále jen „účastník řízení“, „Česká pošta“)

se ve smyslu § 6 odst. 4 zákona o poštovních službách, vzhledem k tomu, že

účastník řízení neodůvodněně znevýhodňuje odesílatele vnitrostátních poštovních zásilek přepravovaných v prioritním režimu oproti odesílatelům poštovních zásilek do zahraničí přepravovaných v prioritním režimu, kteří povinnost označovat poštovní zásilku označením prioritně či jiným obdobným označením podle Poštovních podmínek České pošty, s.p. – Základní poštovní služby nemají, a tím

porušuje povinnost držitele poštovní licence ve smyslu § 33 odst. 4 zákona o poštovních službách, zajistit, aby nedocházelo k neodůvodněnému zvýhodňování nebo znevýhodňování zájemců o základní služby, které jsou obsaženy v jeho poštovní licenci,

ukládá změnit čl. 11 odst. 5 a čl. 13 odst. 7 Poštovních podmínek České pošty, s.p. – Základní poštovní služby účinných od 1. 1. 2021 tak,

aby povinnost

označovat poštovní zásilky, pro něž odesílatel zvolil poštovní přepravu v prioritním režimu nálepkou, či jiným s Českou poštou sjednaným způsobem,

a povinnost roztřídit před podáním poštovní zásilky podle skutečnosti, zda odesílatel žádá o poskytnutí služby prioritně nebo ekonomicky,

nenesl odesílatel.

II. Změnu poštovních podmínek je účastník řízení povinen provést nejpozději do 30 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí.

- III. Dále se účastníku řízení podle § 79 odst. 5 správního řádu a § 6 odst. 1 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, ve znění pozdějších předpisů, ukládá povinnost nahradit náklady řízení paušální částkou ve výši **1 000,00 Kč**, a to do 30 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na účet vedený u České národní banky, číslo účtu 3754-5920041/0710, pod variabilním symbolem 7000417240.

Odůvodnění

Dne 2. září 2020 bylo s účastníkem řízení zahájeno v souladu s § 6 odst. 4 zákona o poštovních službách správní řízení o změně poštovních podmínek, podle kterého Úřad může provozovateli uložit rozhodnutím povinnost provést ve lhůtě ne kratší než 20 dnů změnu poštovních podmínek, jsou-li v rozporu s tímto zákonem nebo prováděcími právními předpisy k tomuto zákonu nebo v rozporu se zákonem obsahujícím pravidla ochrany spotřebitele, a to z důvodu nekalých, klamavých nebo agresivních obchodních praktik nebo z důvodu diskriminace spotřebitele.

Na základě podnětu správní orgán prověřil poštovní podmínky účastníka řízení – Poštovní podmínky České pošty, s.p. – Základní poštovní služby účinné od 1. února 2020 (dále jen „Poštovní podmínky“). U služeb Obyčejná zásilka, Doporučená zásilka, Firemní psaní a Firemní psaní – doporučeně zavedl účastník řízení s účinností od 1. února 2020 systém dvourychlostního dodávání – ekonomický způsob dodání a prioritní způsob dodání. Dvourychlostní systém dodávání obsahují ve stejném znění i poštovní podmínky účinné od 1. listopadu 2020 i poštovní podmínky účinné od 1. ledna 2021. Argumentaci používanou správním orgánem je tedy možné aplikovat i na později účinná znění poštovních podmínek účastníka řízení.

Toto správní řízení se netýká poštovních podmínek v části týkající se Firemního psaní a Firemního psaní – doporučeně a povinnosti odesílatelů označovat poštovní zásilky zasílané za použití těchto služeb jako prioritní. V těchto případech se nejedná o základní poštovní služby ve smyslu § 3 odst. 1 zákona o poštovních službách a nevztahuje se tak na ně ani povinnost držitele poštovní licence zajistit, aby nedocházelo k neodůvodněnému zvýhodňování nebo znevýhodňování zájemců o poštovní služby ve smyslu § 33 odst. 4 zákona o poštovních službách, která dopadá pouze na základní služby. Odesílatelé Firemního psaní nadto předávají v souladu s Poštovními a obchodními podmínkami České pošty, s.p. – Ostatní služby účinnými od 1. března 2021 část 10 poštovní zásilky jako Firemní psaní jen na základě písemné dohody s Českou poštou, s.p. V dohodě se uvádí konkrétní pošta (provozovna, pobočka), která je pro podavatele určena k předávání zásilek Firemního psaní. Stejnou úpravu obsahují Poštovní a obchodní podmínky České pošty, s.p. – Ostatní služby i v části 9 týkající se služby Firemní psaní – doporučeně. Zásilky zasílané jako Firemní psaní a Firemní psaní – doporučeně je tedy možné podávat jen na základě písemné dohody s účastníkem řízení, která může některé záležitosti upravovat odlišně od obecné úpravy dle Poštovních podmínek, a to podle potřeb a požadavků smluvních stran.

V čl. 11 odst. 5 Poštovních podmínek účastník řízení uvádí: „Odesílatel může zvolit, zda bude služba Obyčejná zásilka ve variantě obyčejné psaní poskytnuta prioritně nebo ekonomicky. Pokud odesílatel požaduje, aby byla služba poskytnuta prioritně, označí zásilku podnikem stanovenou nálepkou nebo jiným s podnikem sjednaným způsobem; v opačném případě platí, že zvolil, aby byla služba poskytnuta ekonomicky. Obyčejné zásilky přepravované ekonomicky se nepřepravují nejrychlejším způsobem používaným pro službu Obyčejná zásilka a při zacházení s nimi se dává přednost obyčejným zásilkám přepravovaným prioritně. V případě, že odesílatel zvolí, aby byla služba Obyčejná zásilka poskytnuta ekonomicky, je služba poskytnuta za sníženou cenu. S výjimkou případů, kdy odesílatel žádá

o poskytnutí poštovní služby vložení zásilky do poštovní schránky, musí být zásilky odesílatelem před podáním roztrženy podle skutečnosti, zda odesílatel žádá o poskytnutí služby prioritně nebo ekonomicky.“

Čl. 13 odst. 7 Poštovních podmínek zní: „Odesílatel může zvolit, zda bude služba *Doporučená zásilka ve variantě doporučené psaní* poskytnuta prioritně nebo ekonomicky. Pokud odesílatel požaduje, aby byla služba poskytnuta prioritně, označí doporučenou zásilku podnikem stanovenou nálepkou nebo jiným s podnikem sjednaným způsobem; v opačném případě platí, že zvolil, aby byla služba poskytnuta ekonomicky. Doporučené zásilky přepravované ekonomicky se nepřepravují nejrychlejším způsobem používaným pro službu *Doporučená zásilka* a při zacházení s nimi se dává přednost doporučeným zásilkám přepravovaným prioritně. V případě, že odesílatel zvolí, aby byla služba *Doporučená zásilka* poskytnuta ekonomicky, je služba poskytnuta za sníženou cenu. Zásilky musí být před podáním odesílatelem roztrženy podle skutečnosti, zda odesílatel žádá o poskytnutí služby prioritně nebo ekonomicky.“

K uzavření poštovní smlouvy u služby *Doporučená zásilka*, konkrétně služby **Doporučené psaní** dochází zpravidla po předložení poštovní zásilky zaměstnanci účastníka řízení v provozovně (na poštovní přepážce) spolu s vyplněným podacím lístkem a zaplacením ceny za konkrétní službu, případně vylepením poštovních známek na adresní straně poštovní zásilky v hodnotě odpovídající ceně za konkrétní službu. Pokud odesílatel požaduje po zaměstnanci účastníka řízení, aby poštovní zásilka byla přepravována prioritně a zaplatí za tuto službu cenu (která je vyšší oproti zásilkám přepravovaným ekonomicky), případně vylepí na poštovní zásilku poštovní známky v odpovídající hodnotě, je povinen účastník řízení takový způsob přepravy zabezpečit. Vyžaduje-li účastník řízení pro režim dodávání zásilek prioritně označení zásilky nálepkou či jiným označením „D+1“, je potřeba zajistit, aby to byl zaměstnanec účastníka řízení, který zásilku převzal do poštovní přepravy, kdo konkrétní zásilku označí požadovaným způsobem v souladu s projevenou vůlí odesílatele, nikoliv odesílatel samotný. Případné neoznačení poštovní zásilky zaměstnancem České pošty pak nemůže být na újmu odesílatele. Smluvní podavatelé či hromadní podavatelé podávají u účastníka řízení poštovní zásilky na základě dvoustranné dohody, kde mohou být určité procesy a postupy upraveny rozdílně, tedy například zde může být i zakotvena povinnost odesílatele nějakým způsobem označit poštovní zásilku, kterou chce odesílatel nechat přepravit prioritně.

Výše řečené u služby *Doporučené psaní* platí i u služby **Obyčejné psaní**, která je do poštovní přepravy předána zaměstnanci účastníka řízení v provozovně na poštovní přepážce oproti uhrazení ceny za službu v závislosti na rozměrech a hmotnosti poštovní zásilky. Vyžaduje-li účastník řízení pro režim dodávání zásilek prioritně označení zásilky nálepkou či jiným označením „D+1“, je potřeba zajistit, aby to i v tomto případě byl zaměstnanec účastníka řízení, který zásilku převzal do poštovní přepravy, kdo konkrétní zásilku označí požadovaným způsobem v souladu s projevenou vůlí odesílatele, nikoliv odesílatel samotný. Zmínka správního orgánu o smluvních nebo hromadných podavatelích uvedená výše se uplatní i zde, i zde je možné v dvoustranné smlouvě mezi účastníkem řízení a konkrétním smluvním či hromadným podavatelem upravit některé záležitosti odchylně.

Skutečnost, že si je účastník řízení vědom toho, že označování poštovních zásilek provozními označeními je v první řadě povinností provozovatele poštovních služeb, naznačují i informace zveřejněné na webových stránkách účastníka řízení ([Dvourychlostní režim doručování listovních zásilek - Česká pošta \(ceskaposta.cz\)](#)) a v informačním [letáku](#) pro veřejnost, kde uvádí, že při podání na poště stačí, když zákazník České pošty v provozovně u poštovní přepážky uvede, že zájemce o poštovní službu chce dopis odeslat „PRIORITNĚ“. U poštovních zásilek podaných prostřednictvím poštovní schránky však ponechává tuto povinnost označit poštovní zásilku „D+1“ na odesílateli.

Požadavek na jakékoli označování prioritní služby označením „D+1“, slovy „prioritně“ či „prioritaire“ považuje správní orgán za nepřiměřený a neodůvodněný. Zatímco u vnitrostátních poštovních služeb účastník řízení tuto povinnost s účinností od 1. 2. 2021 zavedl, u poštovních zásilek do zahraničí, kde existují rovněž prioritní služby, takovou či obdobnou povinnost odesílatel nemá. U těchto prioritních poštovních zásilek do zahraničí rovněž Poštovní podmínky účastníka řízení nespojují s absencí označení na poštovní zásilce následek spočívající v tom, že odesílateli bude služba poskytnuta ve snížené kvalitě – ekonomicky.

S přihlédnutím ke každodenní činnosti zaměstnanců účastníka řízení pracujících na provozně na poštovní přepážce správní orgán neshledává žádnou překážku toho, aby se při podání učiněného v provozně účastníka řízení u služeb Doporučené psaní a Obyčejné psaní tito zaměstnanci prostým dotazem optali odesílatele, zda chce odesílanou poštovní zásilku dodat prioritně či ekonomicky a v závislosti na rozměrech a hmotnosti zásilky odesílateli rovněž sdělili cenu zvolené poštovní služby. Tito zaměstnanci při podání zejména doporučených a cenných zásilek (Doporučená zásilka, Cenné psaní, Cenný balík a další) provádí při podání současně několik provozních úkonů spočívajících ve zjišťování váhy poštovní zásilky, v případě pochybností přeměřování rozměrů poštovní zásilky, snímání čárového kódu poštovní zásilky, nalepení čárového kódu na poštovní zásilku, lepení dalších provozních nálepek na poštovní zásilku (např. dodejka, výhradně jen do vlastních rukou adresáta), apod. Zaměstnanci účastníka řízení na provozovnách (na poštovních přepážkách) jsou při podání poštovní zásilky schopni často odesílateli nabídnout i jiné nastavení poštovní služby (doplňkové služby) nebo dokonce zcela jinou poštovní službu v případě, že zjistí, že odesílatel si např. cení obsah zásilky více než činí paušální odškodnění stanovené poštovními podmínkami a místo paušálního odškodnění uvedeného v Poštovních podmínkách například pro případ ztráty Doporučené zásilky bude odesílatel požadovat v případě ztráty či poškození poštovní zásilky odškodnění až do výše udané ceny u Cenného Balíku, Balíku Do ruky apod. Při podání poštovní zásilky v provozně účastníka řízení má tedy správní orgán za to, že je zde dostatečný prostor nejen pro ověření skutečné vůle odesílatele, ale rovněž pro provozní označení poštovní zásilky, která má být přepravována prioritně v režimu D+1 (například nálepkou či otiskem razítka) ze strany účastníka řízení a případně též pro rozdělení zásilek na ekonomické a prioritní, aniž by to výrazněji zasáhlo do poštovního provozu.

Čl. 5 odst. 4 Poštovních podmínek jednoznačně stanovuje, že je to výhradně účastník řízení, který je oprávněn umísťovat na povrch poštovní zásilky své poznámky vztahující se k poskytnutí poštovní služby, nalepovat na něj své nálepky a opatřovat poštovní známky a povrch poštovní zásilky otisky svých razítek včetně reklamních otisků. Na poštovní zásilce může být uvedena spisová značka či jiná obdobná poznámka odesílatele týkající se jejího obsahu. O poznámce odesílatele týkající se samotného nastavení poštovní služby (prioritní, ekonomická) se v tomto ustanovení obecně použitelném na všechny poštovní zásilky nehovoří. Lze tedy konstatovat i jistý logický rozpor mezi čl. 5 odst. 4 Poštovních podmínek a čl. 11 odst. 5 Poštovních podmínek, případně čl. 13 odst. 7 Poštovních podmínek. V čl. 11 odst. 5 Poštovních podmínek a čl. 13 odst. 7 Poštovních podmínek účastník řízení stanovuje odesílateli jednostranně povinnost označit zásilku údajem, tímto označením poštovní zásilky podmiňuje poskytnutí poštovní služby ve sjednané kvalitě a v případě neoznačení ze strany odesílatele poskytne na základě fikce uvedené v těchto ustanoveních poštovní službu ve snížené kvalitě. V čl. 5 odst. 4 Poštovních podmínek však hovoří pouze o možnosti označení poštovní zásilky ze strany odesílatele, a to ještě zcela konkrétně pouze o označení týkající se obsahu poštovní zásilky za využití čísla jedacího či obdobné poznámky.

U poštovních zásilek, u nichž účastník řízení poštovní podání nestvrzuje, je smlouva uzavřena vložím poštovní zásilky do poštovní schránky. U poštovních zásilek podávaných prostřednictvím poštovních schránek má odesílatel jen omezenou možnost, jak projevit svou vůli, tedy zda požaduje poštovní zásilku přepravit ekonomicky nebo prioritně a tuto svou vůli dává najevo vylepením poštovních známek v hodnotě odpovídající konkrétní službě.

Prostřednictvím poštovních schránek je možné podat poštovní zásilky jejichž podání účastník řízení nestvrzuje – jedná se o **Obyčejné psaní**, což je vnitrostátní zásilka a o **Obyčejnou zásilku do zahraničí**. Vylepené poštovní známky jsou na první pohled patrné a hodnota vylepených poštovních známek na poštovní zásilce Obyčejné psaní není podle ustanovení Poštovních podmínek České pošty, s.p. – Ceníku poštovních služeb a ostatních služeb poskytovaných Českou poštou, s.p. účinného od 1. 1. 2021 (dále jen „Ceník“) zaměnitelná s žádnou jinou službou, u které je možné učinit poštovní podání prostřednictvím poštovní schránky. Ustanovení Ceníku u služby Firemní psaní sice u některých položek stanovují shodné ceny jako u služby Obyčejné psaní ekonomické nebo prioritní, jedná se však o cenu bez DPH a navíc u služby Firemní psaní je podle poštovních podmínek účastníka řízení vyloučeno podání prostřednictvím poštovních schránek, není tedy tak možné tyto služby vzájemně zaměnit. Poštovní podmínky účastníka řízení neumožňují podání prostřednictvím poštovní schránky ani u služby Firemní psaní – doporučeně, kde to vyplývá i z povahy věci, neboť je zapotřebí stvrzení poštovního podání poštovní zásilkou.

Shodné cenové údaje jsou uvedeny u Obyčejného psaní ekonomického do 50 g – standard, kde je cena 19 Kč, do 100 g, kde je cena 23 Kč a do 500 g, kde je cena 27 Kč a u služby Firemní psaní prioritní do 50 g (cena bez DPH činí 19 Kč, cena s DPH činí 22,99 Kč), do 100 g (cena bez DPH činí 23 Kč, cena s DPH činí 27,83 Kč) a do 500 g (cena bez DPH činí 27 Kč, cena s DPH činí 32,67 Kč). Ve váhové kategorii do 1 kg se pak cena u těchto dvou poštovních služeb již odlišuje zcela (u Obyčejného psaní ekonomického je to 33 Kč a u Firemního psaní 31 Kč bez DPH a 37,51 s DPH). Odesílatelé Firemního psaní, jak je již uvedeno výše předávají v souladu s Poštovními a obchodními podmínkami České pošty, s.p. – Ostatní služby účinnými od 1. března 2021 část 10 poštovní zásilky jako Firemní psaní na základě písemné dohody s Českou poštou, s.p. V dohodě se uvádí pošta (provozovna, pobočka), která je pro podavatele určena k předávání zásilek Firemního psaní. S ohledem na rozdílnou konstrukci ceny a nemožnosti podat Firemní psaní prostřednictvím poštovní schránky k poštovní přepravě, je vyloučena zaměnitelnost služby Obyčejné psaní podané prostřednictvím poštovní schránky za jinou poštovní službu nabízenou účastníkem.

Co se týče služby Obyčejné psaní, která je odesílatelem vložena do poštovní schránky, nelze na základě právní fikce zaváděné čl. 11 odst. 5 Poštovních podmínek dovozovat, že není-li poštovní zásilka označena nálepkou či jiným označením „D+1“, má se za to, že odesílatel požadoval ekonomickou přepravu poštovní zásilky. Je výhradně věcí odesílatele, zda si vybere prioritní, nebo ekonomickou přepravu obyčejné zásilky. V případě zásilek vložených do poštovní schránky pak svou volbu dává jednoznačně najevo tím, že na obálku poštovní zásilky nalepí poštovní známky v hodnotě odpovídající ceně prioritní služby, nebo naopak v hodnotě odpovídající ekonomické službě. Podle § 35 odst. 4 zákona o poštovních službách lze platné poštovní známky použít jako doklad o úhradě ceny poštovní služby poskytované držitelem poštovní licence, pokud z poštovní smlouvy nevyplývá něco jiného. Poštovní podmínky účastníka řízení u obyčejných zásilek (a ani u doporučených zásilek) nestanovují, že by poštovní známky nebylo možné použít jako doklad o úhradě ceny poštovní služby. Vylepí-li odesílatel poštovní známky v určité nominální hodnotě, pak je tato hodnota dokladem, tedy stvrzením ceny za konkrétní poštovní službu. Obyčejné psaní lze podle ustanovení Ceníku rozdělit do čtyř váhových kategorií, do 50 g – standard, do 100 g, do 500 g a do 1 kg. Cena za vnitrostátní Obyčejné psaní, které má být přepraveno prioritně, činí podle Ceníku v závislosti na váze zásilky 26 Kč (do 50 g – standard), 30 Kč (do 100 g), 34 Kč (do 500 g), 40 Kč (do 1 kg). Cena za vnitrostátní obyčejné psaní ekonomické činí podle Ceníku v závislosti na váze zásilky 19 Kč (do 50 g – standard), 23 Kč (do 100 g), 27 Kč (do 500 g) a 33 Kč (do 1 kg). Správní orgán se domnívá, že u těžších poštovních zásilek nebo poštovních zásilek větších rozměrů budou odesílatelé ve větší míře využívat podání na provozovně (na poštovní přepážce), kde budou moci rovněž projevit výslovně svou vůli, zda chtějí zásilku přepravit ekonomicky nebo prioritně. Přesto uvádí správní orgán výňatek z Ceníku u všech váhových kategorií, neboť nelze vyloučit případy, kdy odesílatel pravidelně odesílající poštovní zásilky o určité váze a rozměrech, bude znát cenu této služby a bude z rozličných důvodů

k podání využívat poštovní schránku. Správní orgán podotýká, že u zásilek 500 g a více bude podání takovéto zásilky prostřednictvím poštovní schránky s ohledem na velikost a objem zásilky a s přihlédnutím k technickému provedení a konstrukci poštovních schránek velmi nepraktické, ne-li nemožné. Podání prostřednictvím poštovních schránek u objemnějších poštovních zásilek a zásilek větších rozměrů však nelze ani tak zcela vyloučit.

Výše uvedené ceny u služby Obyčejné psaní jsou cenami bez uplatnění slev pro držitele Zákaznické karty či pro uživatele výplatních strojů, při úhradě cen Kreditem nebo pro zákazníky Hybridní pošty. Slevy z výše uvedených důvodů není možné uplatnit při podání prostřednictvím poštovních schránek, ale jen při podání na provozovně účastníka řízení (na poštovní přepážce), případně jiným dohodnutým způsobem (např. svoz). Správní orgán tedy neuvádí ceny za vnitrostátní Obyčejné psaní u zákazníků České pošty, kteří na základě různých výše uvedených důvodů uplatňují slevy z ceny za poštovní služby. Označování zásilek zákazníků České pošty využívajících některý z nabízených systémů slev z ceny za poštovní služby je pak věcí buďto individuální dohody, nebo bude řešeno přímo na provozovně účastníka řízení při podání poštovních zásilek.

Služba Obyčejná zásilka do zahraničí může být odeslána prioritně do evropských zemí, v rámci nichž se ještě rozlišují země v EU a mimo EU, nebo do mimoevropských zemí. Do 1. ledna 2021 Poštovní podmínky a Ceník umožňovali, aby si mohl odesílatel u dodávání do mimoevropských zemí zvolit, zda požaduje službu poskytnout jako prioritní (dopravovanou letecky) či ekonomickou (dopravovanou silniční dopravou nebo lodí), které se od sebe odlišovaly cenou. V rámci Evropy pak byly listovní poštovní zásilky dodávány jako prioritní automaticky již před zmíněnou změnou. Ani u poštovních zásilek prioritních zasílaných do mimoevropských zemí účastník řízení do svých poštovních podmínek v minulosti nezakotvil povinnost odesílatele označovat prioritní zásilky jako prioritní či jiným obdobným označením. Za předchozí úpravy označování prioritních poštovních zásilek do zahraničí prováděl účastník řízení sám, pokud tak (zcela dobrovolně) neučinil odesílatel. Dle informací na webových stránkách účastníka řízení stále platí potřeba listovní zásilky do zahraničí (Obyčejná zásilka do zahraničí, Doporučená zásilka do zahraničí nebo Cenné psaní do zahraničí) označovat nálepkou či označením „Prioritaire“. Poštovní podmínky u zmíněných poštovních služeb a ostatně ani správním orgánem zmíněné webové stránky účastníka řízení nestanovují, že by povinnost označit zásilku při podání poznámkou nebo nálepkou „Prioritaire“ nebo obdobným označením stíhala odesílatele. S účinností od 1. ledna 2021 jsou již všechny listovní poštovní zásilky zasílané do zahraničí poskytovány v režimu prioritních služeb. U balíkových poštovních zásilek spadajících do základních poštovních služeb (Standardní balík do zahraničí a Cenný balík do zahraničí) však nadále dochází k rozlišování mezi prioritní a ekonomickou variantou a Poštovní podmínky neupravují povinnost odesílatele prioritní poštovní zásilku označit nápisem „prioritní“, „prioritaire“ či jiným obdobným označením. Označení konkrétní poštovní zásilky tak v případě, kdy tak dobrovolně neučiní odesílatel, spočívá na účastníku řízení, který za takovéto označení rovněž odpovídá.

U Obyčejných zásilek do zahraničí je tedy prioritní režim přepravy uplatňován podle poštovních podmínek účastníka řízení automaticky u všech zemí (evropských i mimoevropských). Obyčejnou zásilku lze rozdělit do 6 váhových a cenových kategorií. U Obyčejné zásilky do 100 g včetně se cena pro přepravu zásilek po evropských zemích (země v EU i mimo EU) neliší a činí 39 Kč (do 50 g) a 58 Kč (do 100 g). U těžších zásilek do evropských zemí je pak rozlišováno mezi zásilkami do EU 100 Kč (do 250 g), mimo EU 111 Kč (do 250 g), do EU 142 Kč (do 500 g), mimo EU 153 Kč (do 500 g), do EU 239 Kč (do 1 kg), mimo EU 250 Kč (do 1 kg), do EU 408 Kč (do 2 kg), mimo EU 419 Kč (do 2 kg). U mimoevropských zemí jsou ceny stanovené na 45 Kč (do 50 g), 65 Kč (do 100 g), 132 Kč (do 250 g), 204 Kč (do 500 g), 347 Kč (do 1 kg) a 601 Kč (do 2 kg).

V souvislosti s ekonomickou či prioritní přepravou listovních zásilek podaných k poštovní přepravě prostřednictvím poštovních schránek je podle správního orgánu zcela

zřejmě vůle odesílatele, který odesílá poštovní zásilku prostřednictvím poštovní schránky v případě, kdy je obálka vylepena poštovními známkami v nominální hodnotě. Standardní zásilka o váze 50 g (50 g – standard) je pravděpodobně nejčastěji takto podávanou zásilkou. Standardní poštovní zásilkou (50 g – standard) se dle ustanovení Ceníku rozumí obálka nebo nesložený kartónový lístek, pravoúhlého tvaru, s rozměry maximálně 23,1 x 16,4 x 0,5 cm, minimálně 14 x 9 cm. Tuto váhu splňují pohlednice a v závislosti na gramáži použitého dopisního papíru rovněž dopisy formátu C5 a C6, případně DL obsahující až 8 i více listů dopisního papíru. Zaměstnanci účastníka řízení s ohledem na svou každodenní činnost jsou schopni poměrně přesně pouhým okem a v případě pochybností za využití šablon s otvory na prostrčení standardní poštovní zásilky, případně váhy a pravítka, odhadnout, zda konkrétní poštovní zásilka splňuje minimální a maximální požadavky na standardní zásilku. Vylepí-li odesílatel takovouto vnitrostátní poštovní zásilku platnými poštovními známkami například v hodnotě 19 Kč, kterou pak podá prostřednictvím poštovní schránky, je zřejmé, že požaduje zásilku přepravit ekonomicky. Vylepí-li odesílatel vnitrostátní poštovní zásilku podanou prostřednictvím poštovní schránky platnými poštovními známkami v hodnotě 26 Kč, je stejně zřejmé, že požaduje prioritní způsob přepravy. Správní orgán tedy považuje označení zásilky textem „D+1“ za zcela nadbytečné a zbytečně zatěžující odesílatele. Vložením ustanovení čl. 11 odst. 5 Poštovních podmínek stanovil účastník řízení podmínku pro poskytnutí poštovní služby v určité kvalitě. Tato podmínka je definována formulačně dosti nepřesně, když na rozdíl od jiných podmínek na úpravu adresní strany poštovních zásilek nespécifikuje přesně velikost ani provedení písemného označení „D+1“ (zda může být uvedeno psacím písmem, nebo musí být psáno hůlkově, zda je třeba jej nějak barevně či graficky odlišit od ostatního textu např. orámováním apod.) Ohledně umístění na poštovní obálce lze nejspíš použít obecné ustanovení čl. 5 odst. 6 písm. c) Poštovních podmínek, podle kterého se na adresní straně zásilky umísťují „v levé horní čtvrtině poštovní adresa odesílatele; pod ní poznámky nebo nálepky týkající se zvolené poštovní služby, obsahu poštovní zásilky nebo způsobu, jakým se má s poštovní zásilkou zacházet“. Navíc je podmínka na označování poštovní zásilky ze strany odesílatele v logickém rozporu s obecnými požadavky na náležitosti poštovní zásilky ve smyslu čl. 5 Poštovních podmínek, konkrétně čl. 5 odst. 4 Poštovních podmínek, podle kterého je to účastník řízení, kdo je oprávněn umísťovat na povrch poštovní zásilky své poznámky vztahující se k poskytnutí poštovní služby, nalepovat na něj své nálepky a opatřovat poštovní známky a povrch poštovní zásilky otisky svých razítek včetně reklamních otisků. Uvedení poznámky odesílatele na poštovní zásilce se zde uvádí pouze jako možnost a mělo by se jednat o spisovou značku či jinou obdobnou poznámku týkající se obsahu poštovní zásilky.

Případ, kdy odesílatel vylepí poštovní zásilku, kterou chce přepravit prioritně, poštovními známkami o správné nominální hodnotě 26 Kč, je poskytnutí služby prioritně účastníkem řízení ještě podmíněno označením zásilky nápisem „D+1“ ze strany odesílatele. Případné opomenutí označení poštovní zásilky nápisem „D+1“ je pak spojené s nepříznivými důsledky pro odesílatele. Služba je mu poskytnuta ekonomicky, tedy jiným způsobem přepravy, než požadoval a jinak, než za co uhradil cenu.

Při podání poštovních zásilek mohou být rovněž použity písmenové poštovní známky. V Ceníku účastníka řízení je stanoveno, že písmenová poštovní známka „A“ odpovídá ceně za vnitrostátní přepravu Obyčejného psaní do 50 g – standard v prioritním režimu dodání a odpovídá tak nominální hodnotě 26 Kč. Písmenová poštovní známka „B“ pak odpovídá ceně za vnitrostátní přepravu Obyčejného psaní do 50 g – standard v ekonomickém režimu dodání, tedy odpovídá nominální hodnotě 19 Kč. Písmenová poštovní známka „E“ odpovídá ceně za Obyčejnou zásilku do zahraničí do 50 g do evropských zemí a odpovídá tedy nominální hodnotě 39 Kč. Písmenová známka „Z“ pak odpovídá ceně za Obyčejnou zásilku do zahraničí do 50 g do mimoevropských zemí a nominální hodnotě 45 Kč. S ohledem na stanovení odpovídající nominální hodnoty u každé jednotlivé písmenové poštovní známky, správní orgán ani zde nespátřuje důvod pro uplatňování požadavku účastníka řízení na označování poštovních zásilek nápisem „D+1“ odesílatelem.

Používání nálepek nebo jiných označení ze strany odesílatele není potřeba k rozpoznání konkrétní služby, pomocí níž má být zásilka přepravena. U Obyčejných zásilek do zahraničí rovněž Poštovní podmínky nestanovují povinnost odesílatele označovat obálku zásilky nápisem či nálepkou „PRIORITAIRE“ a nestanovovaly tuto povinnost ani v minulosti, kdy ještě byly rozlišováno mezi ekonomickou a prioritní přepravou. Poštovní podmínky tak nečiní ani u rovněž základních poštovních služeb Standardní balík do zahraničí nebo Cenný balík do zahraničí, kde je stále zachováno rozlišování mezi ekonomickým a prioritním způsobem přepravy. Články 104 a 105 Poštovních podmínek stanovují u zásilek do zahraničí několik povinností odesílatele ve vztahu k poštovní adrese, ve které musí být dostatečně přesné označení adresáta a místa dodání, poštovní adresa musí být napsána latinkou, případně písmem používaným v zemi určení a vedle toho i latinkou, na psacím stroji či počítači, nebo ručně hůlkovým písmem apod. Poštovní podmínky nicméně nehovořily a ani nehovoří o povinnosti odesílatele označit zásilku tak, aby bylo zřejmé, zda zvolil ekonomickou nebo prioritní přepravu konkrétní zásilky. Nadto čl. 105 odst. 4 Poštovních podmínek obdobně jako čl. 5 odst. 4 Poštovních podmínek u vnitrostátních poštovních zásilek výslovně stanovuje právo účastníka řízení (a zahraničních provozovatelů) umísťovat na povrch poštovní zásilky své poznámky vztahující se k poskytnutí poštovní služby, nalepovat na něj své nálepky a opatřovat poštovní známky a povrch poštovní zásilky otisky svých razítek včetně reklamních otisků. Označování obálek poznámkami vztahujícími se k poskytnutí poštovní služby či nalepování nálepek jednotlivých provozovatelů je tedy oprávněním provozovatelů poštovních služeb, nikoliv povinností odesílatelů. Smlouva o poskytnutí poštovní služby do zahraničí je uzavřena poštovním podáním, přičemž u zásilek, u nichž Česká pošta podání nestvrzuje je podle čl. 107 Poštovních podmínek smlouva uzavřena vložení do poštovní schránky. Následné označení „PRIORITAIRE“ pak spočívá na České poště.

Účastník řízení je provozovatelem poštovních služeb a na základě rozhodnutí čj. ČTÚ-70 580/2017-610/V. vyř. ze dne 12. prosince 2017, které nabylo právní moci téhož dne (tedy 12. prosince 2017), rovněž držitelem poštovní licence. Na základě tohoto rozhodnutí je Česká pošta, s.p. povinna zajistit na celém území České republiky všeobecnou dostupnost základních služeb podle § 3 odst. 1 zákona o poštovních službách. Do základních služeb ve smyslu § 3 odst. 1 zákona o poštovních službách patří i služba dodání poštovních zásilek do 2 kg (písm. a)), a to zásilek obyčejných i doporučených i služby, které musí být zajištěny na základě závazků vyplývajících z členství České republiky ve Světové poštovní unii (písm. g)), a to obyčejných poštovních zásilek do zahraničí i doporučených, listovních i balíkových. Zakotvením čl. 11 odst. 5 a čl. 13 odst. 7 do Poštovních podmínek, podle nichž nese odpovědnost za označení prioritní vnitrostátní poštovní zásilky odesílatel, jinak mu služba bude poskytnuta ekonomicky, účastník řízení neodůvodněně znevýhodňuje odesílatele prioritních vnitrostátních poštovních zásilek oproti odesílatelům poštovních zásilek do zahraničí doručovaných v prioritním režimu, kteří povinnost označovat poštovní zásilku označením prioritně či jiným obdobným označením nemají. Rozdílný přístup účastníka řízení k označování prioritních služeb ve vnitrostátní poštovní přepravě a v poštovní přepravě do zahraničí, nenachází oporu v právních předpisech a je přímo v rozporu s § 33 odst. 4 písm. a) zákona o poštovních službách. Podle tohoto ustanovení je držitel poštovní licence povinen zajistit, aby nedocházelo k neodůvodněnému zvýhodňování nebo znevýhodňování zájemců o základní služby, které jsou obsaženy v jeho poštovní licenci. Je zřejmé, že zájemci o vnitrostátní prioritní poštovní služby jsou oproti zájemcům o zahraniční základní služby poskytované prioritně znevýhodňováni, neboť jim účastník řízení ve svých Poštovních podmínkách stanovuje zvláštní povinnost označování poštovních zásilek (podle mínění správního orgánu spíše provozního charakteru) a podmiňuje tímto označením samotné poskytnutí služby v určité kvalitě a v případě, že tedy poštovní zásilky odesílatelé neoznačí způsobem stanoveným jednostranně účastníkem řízení v poštovních podmínkách „D+1“, je jim služba bez ohledu na uhrazenou cenu, poskytnuta ve snížené kvalitě – ekonomicky. Ve vztahu k prioritní přepravě poštovních zásilek do zahraničí však Poštovní podmínky takovou povinnost odesílatele na obdobné označení poštovní zásilky neupravují a rovněž nestanovují,

že v případě neoznačení zásilky označením „PRIORITAIRE“ či obdobným, bude odesílateli automaticky poskytnuta služba ve snížené kvalitě – ekonomicky.

Požadavek na roztřídění zásilek odesílatelem podle skutečnosti, zda odesílatel žádá o poskytnutí služby prioritně nebo ekonomicky je ze strany účastníka řízení dle mínění správního orgánu rovněž neoprávněný. Poštovní službou je podle § 2 odst. 1 písm. a) zákona o poštovních službách činnost, která zpravidla zahrnuje poštovní podání, třídění a přepravu poštovní zásilky prostřednictvím poštovní sítě a je prováděna za účelem dodání poštovní zásilky příjemci. A současně podle § 2 odst. 2 písm. a) poštovní službou podle tohoto zákona není přeprava poštovních zásilek, pokud je vykonávána osobou, která k těmto zásilkám současně neprovedla podání, třídění nebo dodání. Třídění zásilek je tedy jedním z pojmových znaků poštovní služby a tvoří součást vlastního poskytování poštovní služby. Není možné, aby účastník řízení jednostranným prohlášením v Poštovních podmínkách přenášel tuto svou zákonnou povinnost na své zákazníky. Dohodou obou smluvních stran je možné vzájemná práva a povinnosti upravit tak, aby se odesílatel na třídění zásilek v menší či větší míře podílel a prováděl tzv. předtřídění, nicméně v tomto případě se pak jedná o činnost odesílatele dobrovolnou a často následovanou poskytnutím nějaké výhody ze strany České pošty jakožto provozovatele poštovních služeb, například slevy z ceny služby apod. Rozdílná úprava zákonných povinností provozovatele poštovních služeb, kdy provozovatel poštovních služeb přenesl některé své povinnosti částečně či zcela na své zákazníky, pak má být v první řadě obsahem dvoustranných ujednání s konkrétními zákazníky jakožto smluvními partnery, nikoliv obecně formulovaným ujednáním poštovních podmínek vztahujícím se automaticky na všechny zákazníky provozovatele poštovních služeb.

Vzhledem k tomu, že správní orgán prokázal neodůvodněné znevýhodnění zájemců o základní služby, které jsou obsaženy v poštovní licenci účastníka řízení, uložil podle § 6 odst. 4 zákona o poštovních službách účastníku řízení povinnost ke změně poštovních podmínek, a to konkrétně odstranění veškerých ujednání obsažených v Poštovních podmínkách, podle kterých odpovědnost za označování prioritních poštovních zásilek označením „D+1“ či obdobným a povinnost třídít poštovní zásilky spočívá u základních poštovních služeb na odesílateli pod podmínkou, že v případě neoznačení účastníkem řízení požadovaným způsobem, bude služba poskytnuta ve snížené kvalitě, zpravidla s delší dobou dodání – ekonomicky.

Lhůta k provedení změny smlouvy uložené tímto rozhodnutím byla stanovena s ohledem na ustanovení § 6 odst. 4 zákona o poštovních službách, podle kterého správní orgán může provozovateli uložit rozhodnutím povinnost provést ve lhůtě ne kratší než 20 dnů změnu poštovních podmínek, jsou-li v rozporu s tímto zákonem nebo prováděcími právními předpisy k tomuto zákonu nebo v rozporu se zákonem obsahujícím pravidla ochrany spotřebitele, a to z důvodu nekalých, klamavých nebo agresivních obchodních praktik nebo z důvodu diskriminace spotřebitele.

Dne 30. září 2020 zaslal účastník řízení správnímu orgánu své vyjádření k zahájenému správnímu řízení. Vyjádření účastníka řízení lze rozdělit do pěti oblastí, které správní orgán v dalším textu z důvodu přehlednosti označuje čísly, a to v pořadí zmíněném účastníkem řízení.

- 1) Účastník řízení uvádí, že Česká pošta nepotřebuje žádné výslovné povolení zákona k tomu, aby mohla podmínit poskytnutí určité služby příslušnou úpravou poštovní zásilky. Odvolává se v tomto na základní ústavní zásadu, podle níž každý může činit, co není zákonem zakázáno (čl. 2 odst. 3 Listiny základních práv a svobod). Pokud tedy zákon o poštovních službách České pošty nezakazuje, aby požadovala tento způsob označení zásilky, může Česká pošta tento požadavek svobodně uplatnit. Právo stanovit povinný způsob úpravy zásilky dle slov účastníka řízení navíc zákon o poštovních službách výslovně obsahuje v § 6 odst. 2 písm. c) zákona o poštovních službách, podle kterého je povinnou součástí poštovních podmínek informace

o požadované úpravě poštovní zásilky. Úpravou poštovní zásilky se pochopitelně míní i její vnější vzhled, včetně poznámek na jejím povrchu. V § 5 odst. 3 je pak výslovně stanovena povinnost odesílatele povinnou úpravu poštovní zásilky dodržet. Uvedení poznámky na poštovní zásilku jako podmínka pro poskytnutí určité služby je zcela běžnou součástí poštovních podmínek již mnoho desítek let. Čl. 17 odst. 5 poštovních podmínek např. stanoví, že na zvláštní obálce, jejíž součástí je dodejka, musí být uvedena „Dodejka“ nebo „Doručenka“. V případě využití služby dobírka musí být podle čl. 20 odst. 5 poštovních podmínek, uvedena poznámka „Dobírka“ atd.

K tomuto správní orgán uvádí, že respektuje ústavní zásadu zmíněnou účastníkem řízení, podle níž každý může činit, co není zákonem zakázáno, a nikdo nesmí být nucen činit, co zákon neukládá. Správní orgán rovněž přisvědčuje, že zákon o poštovních službách České pošty výslovně nezakazuje, aby požadovala úpravu poštovní zásilky určitým způsobem. Správní orgán ovšem podotýká, že vzhledem k tomu, že je Česká pošta zároveň držitelem poštovní licence, vztahují se na ni některé další povinnosti vyplývající ze zákona o poštovních službách a není tedy zcela pravdivé, že může do svých poštovních podmínek zcela svobodně zakotvit jakýkoli svůj požadavek. Kromě obecného požadavku na srozumitelnost, úplnost a snadnou přístupnost poštovních podmínek, které musí být v souladu se zákonem o poštovních službách, prováděcími předpisy k tomuto zákonu a nesmí obsahovat nekalé, klamavé nebo agresivní obchodní praktiky nebo diskriminovat spotřebitele, je rovněž nutné splnit požadavky zákona o poštovních službách v hlavě V. definující práva a povinnosti provozovatele poštovních služeb a držitele poštovní licence. Tedy například i povinnost zajistit, aby nedocházelo k neodůvodněnému zvýhodňování nebo znevýhodňování zájemců o základní služby, které jsou obsaženy v jeho poštovní licenci ve smyslu § 33 odst. 4 písm. a) zákona o poštovních službách.

Účastníkem řízení zmiňované ustanovení § 5 odst. 3 zákona o poštovních službách, podle kterého je odesílatel povinen upravit poštovní zásilku způsobem podle § 6 odst. 2 písm. c) a d) je ustanovením dispozitivním, neboť umožňuje, aby s provozovatelem bylo dohodnuto něco jiného. Česká pošta zakotvením výše uvedených ustanovení do Poštovních podmínek uplatňuje rozdílné podmínky pro označování prioritních služeb ve vnitrostátním poštovním styku a v mezinárodním (u poštovních zásilek do zahraničí). Poštovní podmínky v části týkající se poštovních zásilek do zahraničí neupravují povinnost odesílatele jakkoli označovat prioritní poštovní zásilky.

Poštovní podmínky musí srozumitelným, úplným a snadno přístupným způsobem obsahovat náležitosti zmíněné v ustanovení § 6 zákona o poštovních službách. Toto kritérium srozumitelnosti, úplnosti a snadné přístupnosti se vztahuje i na požadovanou úpravu poštovní zásilky, její rozměry a hmotnost (§ 6 odst. 2 písm. c) zákon o poštovních službách). Správní orgán má za to, že úpravou poštovní zásilky se rozumí její balení ve smyslu čl. 3 Poštovních podmínek – tedy zajištění obsahu zásilky (vnější a vnitřní balení) z hlediska bezpečnosti pro přepravu zásilky, její okolí v souvislosti s manipulací zásilky atd., způsob psaní poštovní adresy ve smyslu čl. 4 Poštovních podmínek – označení adresáta, uvedení místa dodání, poštovního směrovacího čísla atd. a dále pak obecné náležitosti poštovní zásilky podle čl. 5 Poštovních podmínek – nadepsání čitelně, přehledně, dostatečně velkým písmem v latině, hůlkovým písmem. Čl. 5 odst. 4 Poštovních podmínek stanovuje, že podnik (účastník řízení) je oprávněn umísťovat na povrch poštovní zásilky své poznámky vztahující se k poskytnutí poštovní služby, nalepovat na něj své nálepky a opatřovat poštovní známky a povrch poštovní zásilky otisky svých razítek včetně reklamních otisků. Na poštovní zásilce může být uvedena spisová značka či jiná obdobná poznámka odesílatele týkající se jejího obsahu. Toto ustanovení poštovních podmínek tedy upravuje pouhou možnost odesílatele označovat poštovní zásilky svými poznámkami, nikoliv jeho povinnost a nadto se toto označení může týkat výhradně obsahu zásilky, nikoliv poštovní služby a jejího nastavení, jejích parametrů. Poštovní podmínky v této části stanovují oprávnění umísťovat své nálepky či poznámky

vztahující se k poskytnutí poštovní služby výhradně pro účastníka řízení. Vložením části ustanovení čl. 11 odst. 5 Poštovních podmínek, podle kterého v případě neoznačení prioritní Obyčejné zásilky podnikem stanovenou nálepkou nebo jiným s podnikem sjednaným způsobem, platí, že odesílatel zvolil ekonomickou Obyčejnou zásilku, tak účastník řízení logicky popírá obecné ustanovení čl. 5 odst. 4 Poštovních podmínek. Nadto znění čl. 11 odst. 5 Poštovních podmínek (shodně i čl. 13 odst. 7 Poštovních podmínek) hovoří o označení nálepkou nebo o „jiném s podnikem sjednaném způsobu“ označení zásilky. Tedy i výkladem čl. 11 odst. 5 Poštovních podmínek (a čl. 13 odst. 7 Poštovních podmínek) lze dojít k závěru, že se předpokládá uzavření nějaké dohody mezi odesílatelem a účastníkem řízení, ve kterém bude „sjednáno“ (řešeno), jak má označování prioritních Obyčejných zásilek probíhat. Kromě uvedeného čl. 11 odst. 5 u služby Obyčejná zásilka a čl. 13 odst. 7 Poštovních podmínek u služby Doporučená zásilka, Poštovní podmínky účastníka řízení na žádném místě neuvádí, že by se mělo jednat o povinnost odesílatele. Dokonce ani příslušná ustanovení Ceníku, která hovoří pouze o tom, že adresní strana zásilky v prioritním režimu dodání musí být opatřena nálepkou D+1, případně výrazně označena poznámkou D+1.

Ani v případě dodejky, o které se zmiňuje účastník řízení ve svém vyjádření, nestanovují Poštovní podmínky odesílateli povinnost označit poštovní zásilku nálepkou nebo jiným písemným označením „dodejka“. V případě, že odesílatel požaduje poskytnutí doplňkové služby dodejka, předkládá odesílatel u služeb, které podání poštovní zásilky s dodejkou umožňují, spolu s poštovní zásilkou vyplněnou dodejkou, která má formu stanovenou podnikem (čl. 17 odst. 3 Poštovních podmínek). Odesílatel může rovněž podle čl. 17 odst. 4 použít zvláštní obálku, jejíž součástí je dodejka a požadovat vyznačení potřebných údajů (čl. 17 odst. 4 písm. a) – g) Poštovních podmínek). Čl. 17 Poštovních podmínek vyjma níže uvedeného ustanovení čl. 17 odst. 5 Poštovních podmínek, které se však vztahuje výhradně ke zvláštní obálce podle čl. 17 odst. 4 Poštovních podmínek, nestanovuje povinnost odesílatele označit poštovní zásilku označením „Dodejka“. Podle 17 odst. 5 poštovních podmínek musí být na zvláštní obálce podle čl. 17 odst. 4 Poštovních podmínek uvedena poznámka „Dodejka“ nebo „Doručenka“. Obálka musí obsahovat vhodný předtisk tak, aby umožňovala snadné doplnění požadovaných údajů.

V této souvislosti správní orgán uvádí, že zvláštní obálky ve smyslu čl. 17 odst. 4 Poštovních podmínek jsou používány nejčastěji orgány veřejné správy při správním doručování nebo exekutory, notáři a soudy v rámci doručování podle občanského soudního řádu, nebo pro doručování orgány činnými v trestním řízení apod. Tyto subjekty používají zvláštní obálky s předtištěnými údaji, jejíž součástí je dle znění čl. 17 odst. 4 Poštovních podmínek i dodejka. Jedná se o obálky pro tzv. úřední doručování písemností ve smyslu § 3 odst. 2 písm. e) zákona o poštovních službách. Na těchto zvláštních obálkách pro tzv. úřední doručování písemností je slovo „Doručenka“ či „Dodejka“ předtištěno a samotná dodejka/doručenka je umístěná na perforovaném okénku, které je podlepené samopropisujícím papírem, kam se propisuje adresa adresáta poštovní zásilky. V této souvislosti se uvedení poznámky o tom, že na zvláštní obálce musí být uvedeno označení „Dodejka“ nebo „Doručenka“ v čl. 17 odst. 5 Poštovních podmínek jeví jako nadbytečné. I za předpokladu, že by se vyskytla zvláštní obálka ve smyslu čl. 17 odst. 4 Poštovních podmínek, jejíž součástí by byla dodejka, ale nenacházelo by se zde označení „Dodejka“ nebo „Doručenka“ a odesílatel poskytnutí této doplňkové služby požadoval, čl. 17 odst. 5 Poštovních podmínek nestanovuje, že označení „Dodejka“ nebo „Doručenka“, je povinen provést odesílatel. Účastník řízení má k dispozici vlastní nálepky pro provozní potřeby, které slouží k označení poštovních zásilek, u kterých je tato služba odesílatelem požadována a v případě, že účastník řízení odesílateli vyúčtuje cenu za tuto doplňkovou službu, je povinností účastníka řízení tuto poštovní službu včetně doplňkové služby „Dodejka“ poskytnout. Vyžadují-li vnitřní předpisy poštovní zásilku označit písemným označením nebo nálepkou, je věcí provozovatele, aby tak učinil. V případě, že tak svým opomenutím neučiní, řádně sjednanou a zaplacenou službu přesto poskytnout. K poskytnutí této služby se účastník řízení zavazuje při podání poštovní zásilky a tuto skutečnost rovněž stvrzuje na podacím lístku/podacím archu nebo

jiném obdobném dokumentu, který slouží k prokázání skutečností platných při sjednávání poštovní služby.

U doplňkové služby „Dobírka“ poštovní podmínky účastníka řízení opravdu stanoví v čl. 20 odst. 5 Poštovních podmínek, že poznámku „dobírka“ doplněnou výší dobírkové částky uvádí na poštovní zásilku odesílatel. Poštovní podmínky však nestanovují sankci pro případy, kdy tak odesílatel neučiní. Není zde stanoveno, že v případě, že odesílatel požádá o podání zásilky, u které požaduje doplňkovou službu Dobírka, ale opomene označit poštovní zásilku ve smyslu čl. 20 odst. 5 Poštovních podmínek, nebude mu tato služba poskytnuta. Podle mínění správního orgánu tento postup není ani přípustný, neboť čl. 20 odst. 7 Poštovních podmínek stanovuje, že odesílatel předá společně s poštovní zásilkou doklad pro výplatu dobírkové částky, který má formu stanovenou podnikem a doklad vyplní podle předtisku. Poštovní podmínky umožňují sjednat zvláštní dohodu o výplatě dobírkové částky bez použití tohoto dokladu, pak by ale případné následky nesplnění označení poštovní zásilky dle Poštovních podmínek, měly být řešeny v této dohodě. Pokud tedy odesílatel předá účastníku řízení poštovní zásilku společně s dokladem pro výplatu dobírkové částky a společně s podacím lístkem/podacím archem, neboť doplňkovou službu Dobírka je možné sjednat pouze u doporučených a cenných zásilek a účastník řízení mu doplňkovou službu naučtuje a tuto skutečnost rovněž stvrdí na podacím dokladu, není možné, aby prosté opomenutí odesílatele spočívající v označení poštovní zásilky slovy „Dobírka“ a výší dobírkové částky, účastníka řízení zprostilo povinnosti vybrat od příjemce při dodání ve smyslu čl. 20 odst. 1 Poštovních podmínek dobírkovou částku a tuto následně vyplatit odesílateli ve lhůtách a způsobem sjednaným při podání poštovní zásilky.

Účastník řízení zmiňuje v souvislosti s povinností odesílatele označit poštovní zásilku „D+1“ vyžadované čl. 11 odst. 5 a čl. 13 odst. 7 Poštovních podmínek podle něj obdobné označování u služeb Doručenka/Dodejka a Dobírka. Ustanovení Poštovních podmínek u doplňkové služby Doručenka/Dodejka, a to ani u tzv. zvláštních obálek nezmiňuje, že by se mělo jednat o povinnost odesílatele. U doplňkové služby Dobírka zde výslovné stanovení povinnosti odesílatele označit takto poštovní zásilku existuje. Nicméně ani v jednom účastníkem řízení uváděném případě Poštovní podmínky nespojují s neuvedením označení požadovaného Poštovními podmínkami fikci obdobnou čl. 11 odst. 5 a čl. 13 odst. 7 Poštovních podmínek a neumožňují tak účastníku řízení poskytnout poštovní službu ve snížené kvalitě, tedy v těchto účastníkem řízení zmíněných případech bez poskytnutí doplňkových služeb.

- 2) K neodůvodněnému zvýhodňování nebo znevýhodňování zájemců o základní služby účastník řízení uvádí, že nepovažuje zájemce o základní služby, kteří označili poštovní zásilku v souladu s poštovními podmínkami za zvýhodněné oproti zájemcům, kteří zásilky v souladu s poštovními podmínkami neoznačili, těžko lze pak podle účastníka řízení takovéto „zvýhodňování“ označit za nedůvodné. Podle účastníka řízení správní orgán při posuzování a hodnocení této skutečnosti vychází z předpokladu, že požadavek na označení zásilek nálepkou nebo poznámkou D+1 je svévolí České pošty. Tak to však není. Podle účastníka řízení je zapotřebí si uvědomit, že cena za službu Obyčejné psaní se liší v závislosti na hmotnosti zásilky, jejích rozměrech a na způsobu jejího podání. Není to tedy tak, že by bylo možno jednoduše spojit určitou cenu s určitou variantou služby. Obyčejné psaní může podle vyjádření účastníka řízení stát od 9,50 do 33 Kč. Obyčejné psaní prioritní od 16,50 do 40 Kč. Známkou v nominální hodnotě 26 Kč (nebo „Áčkovou“ známkou) lze vyplatit Obyčejné psaní prioritní standard do 50 g, ale rovněž stejně těžké Obyčejné psaní ekonomické, které překračuje některý z rozměrů pro standardní zásilku, nebo Obyčejné psaní ekonomické o váze 51 g.

Je nepopiratelné, že zájemci o prioritní vnitrostátní základní poštovní služby, jsou ve srovnání se zájemci o prioritní základní poštovní služby u poštovních zásilek do zahraničí znevýhodněni, když jim je stanovena zvláštní povinnost na označení poštovní zásilky pod

hrozbou toho, že v případě neprovedení označení jim bude služba poskytnuta ve snížené kvalitě – ekonomicky, ačkoliv zájemci o prioritní základní poštovní služby u poštovních zásilek do zahraničí takovou povinnost nemají. Toto v Poštovních podmínkách účastníka řízení zavedené rozlišování mezi dvěma skupinami zájemců o základní služby jen na základě toho, že jedna skupina využívá vnitrostátní poštovní služby a druhá poštovní služby do zahraničí lze podle mínění správního orgánu jistě považovat za neodůvodněné zvýhodňování některých zájemců o základní služby ve smyslu § 33 odst. 4 písm. a) zákona o poštovních službách.

Jak již správní orgán konstatoval výše, nejsložitější situace pro hodnocení, zda odesílatel zamýšlel zaslat poštovní zásilku ekonomicky nebo prioritně nastává u poštovních zásilek podávaných prostřednictvím poštovních schránek. U podání na poštovních přepážkách zpravidla nenastanou sporné momenty vyplývající ze situace, kdy odesílatel požadoval službu v určité kvalitě a byla mu účtována služba v jiné kvalitě. Pokud taková situace nastane, je možné ji řešit na místě například prostým dotazem a případné nesrovnalosti o kvalitě přepravy ihned napravit, buďto označením poštovní zásilky, nebo účtováním nižší ceny. To se týká i smluvních podavatelů využívajících výplatní stroje, nebo využívající úhradu cen za poštovní služby Kreditem i držitelů Zákaznické karty – tyto zásilky nemohou být podány prostřednictvím poštovních schránek.

Prostřednictvím poštovní schránky se tedy cenové rozmezí takto podávaných poštovních zásilek uváděné účastníkem řízení pohybuje v rozmezí 26 – 40 Kč u prioritního Obyčejného psaní a 19 – 33 Kč u ekonomického Obyčejného psaní, přičemž podání prostřednictvím poštovní schránky u nejvyšší uváděné ceny 40 Kč u prioritních zásilek do 1 kg a 33 Kč u ekonomických zásilek do 1 kg považuje správní orgán s ohledem na konstrukci a technické provedení poštovních schránek za velmi nepravděpodobné. Nejvíce zastoupenými poštovními zásilkami podanými prostřednictvím poštovní schránky bývají dle poznatků z úřední činnosti správního orgánu Obyčejné psaní standard. Standardní Obyčejnou zásilkou se podle ustanovení Ceníku rozumí obálka nebo nesložený kartónový lístek, pravoúhlého tvaru, s rozměry maximálně 23,1 x 16,4 x 0,5 cm, minimálně 14 x 9 cm – jedná se o pohlednice, a dopisy ve formátu C5 a C6, případně DL v závislosti na gramáži použitého dopisního papíru obsahující až 8 a více složených listů dopisního papíru. Zaměstnanci účastníka řízení jsou odborníci na poštovní přepravu a spousta z nich dokáže odhadnout pouhým okem, případně v hraničních případech využít k tomu určené pomůcky (šablony s otvory na prostrčení standardní poštovní zásilky, případně váhu a pravítko v případě pochybností), které jim usnadní závěr o tom, zda konkrétní poštovní zásilka splňuje parametry standardní zásilky nebo nikoliv a zda tedy vylepená poštovní známka o nominální hodnotě značí ekonomickou přepravu nebo prioritní. Co se týče poznámky účastníka řízení o hodnocení zásilek vyplacených písmenovou poštovní známkou („Áčkovou“) správní orgán odkazuje v podrobnostech na výše uvedené vyjádření týkající se písmenových poštovních známek. Písmenová poštovní známka „A“ odpovídá poštovní známce o nominální hodnotě 26 Kč. Je tedy ji možné použít na poštovní zásilku Obyčejné psaní – standard podanou prostřednictvím poštovní schránky do 50 g prioritně. Ceny u poštovních zásilek podaných prostřednictvím poštovní schránky u dalších dvou příkladů uváděných účastníkem řízení se liší. U ekonomické Obyčejné zásilky vážící 50 g, která nesplňuje rozměry standardní zásilky je cena 23 Kč a stejná cena platí i pro Obyčejné psaní ekonomické o váze 51 g – 99 g včetně, přičemž fyzický rozdíl mezi oběma poštovními zásilkami je patrný na první pohled. Bude-li tedy v posledních dvou účastníkem řízení jmenovaných případech poštovní zásilka vylepena písmenovou poštovní známkou „A“, bude uhrazená cena dostačovat u obou k poskytnutí ekonomického způsobu dodání, neboť cena za prioritní způsob dodání je vyšší (30 Kč), než činí hodnota vylepené poštovní známky. Rozdíl mezi cenou odpovídající nominální hodnotě 26 Kč a cenou za poštovní službu 23 Kč v souladu s čl. 46 odst. 11 Poštovních podmínek není účastník řízení povinen vracet, ostatně nic takového ani správní orgán nikdy po účastníku řízení nepožadoval ani nic podobného nenaznačoval. Správní orgán pouze poukazuje na to, že je-li poštovní zásilka vylepená poštovními známkami odpovídajícími ceně za prioritní Obyčejné psaní, měla by odesílateli služba v této vyšší kvalitě rovněž poskytnuta, a to i pokud

chybí účastníkem řízení požadované označení „D+1“. V tomto případě je zcela irelevantní, zda odesílatel použije hodnotnější poštovní známku čistě jen z toho důvodu, že nemá k dispozici jinou. Platné poštovní známky lze podle ustanovení § 35 odst. 4 zákona o poštovních službách použít jako doklad o úhradě ceny poštovní služby poskytované držitelem poštovní licence, pokud z poštovní smlouvy nevyplývá něco jiného.

- 3) Z vyjádření České pošty jakožto účastníka řízení vyplývá, že skutečnost, že Česká pošta podmiňuje poskytnutí služby v prioritním režimu příslušným označením zásilky, vychází z provozních potřeb České pošty. Česká pošta není bez tohoto dodatečného označení schopna při třídění zásilek rozlišit zásilky na prioritní a ekonomické. Zkoumání vyplacené ceny by proces dle slov účastníka řízení třídění neúměrně prodloužilo, neboť by muselo již při prvotním třídění dojít minimálně k zjišťování hmotnosti a rozměrů zásilky. Správnímu orgánu pak dle účastníka řízení v rámci řízení podle § 6 odst. 4 zákona o poštovních službách nepřísluší přezkoumávat správnost a efektivitu provozních postupů České pošty. Nastavení je věcí provozovatele poštovních služeb, stejně jako stanovení požadavků na úpravu zásilky a způsob, jakým lze požádat o uzavření konkrétní poštovní služby. Součástí poštovních podmínek je podle § 6 odst. 2 písm. b) zákona o poštovních službách i popis způsobu, jakým lze požádat o poštovní službu. V případě, že odesílatel žádá o poskytnutí prioritní varianty služby Obyčejné nebo Doporučené psaní, musí zásilku označit příslušným způsobem.

Správní orgán nehodnotí změnu přístupu ve vnitrostátním dodávání a rozlišování mezi dvěma kvalitativně odlišnými způsoby dodávání poštovních zásilek – ekonomickým a prioritním. Je nepopíratelným právem účastníka řízení zavést a poskytovat poštovní služby, které podle jeho uvážení vyhovují jeho představám, obchodnímu plánu a obrazu a vizi společnosti. To platí i ve vztahu k základním poštovním službám, zde je však zapotřebí ještě zohlednit a dodržovat podmínky stanovené samotným zákonem o poštovních službách a poštovní licencí. Správní orgán netvrdí, že rozdělení na ekonomické a prioritní u některých vnitrostátních služeb je špatné, nebo dokonce nezákonné. Správní orgán ani nezpochybňuje potřebu účastníka řízení na odlišení těchto zásilek označením (nálepkou nebo písemným označením), aby mohlo dojít k řádnému vytřídění a následnému dodání těchto poštovních zásilek. Správní orgán však má za to, že odpovědnost za označení poštovních zásilek nese účastník řízení. Ustanovení Poštovních podmínek, které povinnost označovat poštovní zásilky přenáší na odesílatele pak považuje správní orgán za rozporné se zákonem. Přistoupila-li Česká pošta k rozlišování dvou různých režimů dodávání Obyčejného a Doporučeného psaní ze své vlastní vůle, protože to považovala za nutné v důsledku jejích provozních potřeb, je rovněž věcí České pošty, jakým způsobem tyto zásilky při poštovním třídění od sebe odliší. Správní orgán není přesvědčen o tom, že by označení, které Česká pošta vyžaduje po odesílatelích mohlo významně usnadnit třídění zásilek. A to zejména proto, že ustanovení poštovních podmínek vyžadující pro prioritní zásilky označení „D+1“ považuje správní orgán za velmi vágně definované, když pro písemné označení „D+1“ nejsou stanoveny žádné další podrobnosti, například velikost označení, druh písma, případně potřeba zvýraznění, oddělení od dalšího textu na adresní straně poštovní zásilky apod.

Správní orgán v tomto správním řízení nepřezkoumává správnost a efektivitu provozních postupů České pošty, pouze hodnotí soulad znění poštovních podmínek se zákonem. K dalším argumentům účastníka řízení správní orgán uvádí, že zaměstnanci účastníka řízení jsou odborníky v oblasti poštovní přepravy a spousta z nich dokáže zhodnocením poštovní zásilky pouhým okem, případně za využití různých pomůcek (šablony pro Obyčejné psaní – standard, váha, pravítko) velmi přesně odhadnout rozměry a hmotnost poštovní zásilky tak, aby konkrétní poštovní zásilku zařadili do příslušné cenové kategorie podle váhy a jejích rozměrů. Každou podanou poštovní zásilku předanou k poštovní přepravě na provozovně (na poštovní přepážce), ať již obyčejnou nebo doporučenou, pak zaměstnanci účastníka řízení zpravidla váží a v závislosti na hmotnosti, rozměrech zásilky a požadované

službě po odesílateli požadují cenu za poštovní službu, nebo doplatek v případě, že poštovní známky vylepené na poštovní zásilce neodpovídají ceně za poštovní službu. V některých případech poštovní zásilku rovněž polepují provozními nálepkami (čárové kódy na doporučené zásilky, cenné nálepky a další), případně vylepují poštovními známkami. Při této činnosti je možné tedy bez výraznějších problémů a dodatečných nákladů rovnou třídít zásilky na ekonomické a prioritní a v případě potřeby je i rozdílně označit. U smluvních podavatelů je možné např. formou dodatků k uzavřeným dohodám individuálně sjednat, že smluvní podavatel provede rozlišení zásilek na ekonomické a prioritní, v jaké formě tak učiní a že například provede i jakési „předtřídění“ těchto zásilek. Konečná odpovědnost za třídění však i v tomto případě spočívá na účastníku řízení jakožto provozovateli poštovních služeb.

Z trendu klesajícího počtu poštovních schránek (v roce 2019 jich bylo 20 699, 21 047 v roce 2018, 21 303 v roce 2017, 21 535 v roce 2016, 21 698 v roce 2015 a 21 971 v roce 2014) se správní orgán domnívá, že podání poštovních zásilek prostřednictvím poštovních schránek a jeho význam spíše klesá. U poštovních zásilek vybraných z poštovních schránek účastník řízení zpravidla opatřuje podle čl. 5 odst. 4 poštovní známky otisky svých razítek (nejčastěji otiskem denního razítka překrývajícího část poštovní známky), v případě zásilek do zahraničí označují nálepkou či poznámkou „Prioritaire“. V průběhu této činnosti je pro odborníky ve svém oboru jen otázkou okamžiku, aby konkrétní zásilku dle váhy a rozměrů zásilky přiřadili dle hodnoty vylepené poštovní známky ke konkrétní službě a k odesílatelem požadovanému režimu doručení – ekonomickému nebo prioritnímu a případně dle svých interních potřeb rovněž označili tak, aby v dalších fázích poštovní přepravy byly respektovány požadavky odesílatele. Správní orgán v rámci správního řízení nezkoumal a nehodnotil správnost a efektivnost provozních postupů České pošty. Správní orgán souhlasí s tím, že nastavení je věcí provozovatele poštovních služeb. Pokud však Česká pošta ze své vlastní vůle zavedla dva režimy dodávání poštovních zásilek a u obou těchto způsobů umožňuje i podání prostřednictvím poštovních schránek, je pak také zapotřebí, aby Česká pošta přijala taková provozní, interní či další opatření, aby odesílatelům byla poskytnuta služba, kterou požadovali a za kterou zaplatili.

- 4) Dále účastník řízení uvádí, že volba poštovní služby je věcí odesílatele. Tuto volbu musí dle mínění účastníka řízení provést způsobem stanoveným v poštovních podmínkách. Není na České poště, aby si tuto volbu domýšlela za něj. Poštovní známka slouží k výplatě ceny poštovní služby, nikoli jako projev vůle, kterým odesílatel vyjadřuje, o jakou službu České pošty má zájem. Správní orgán pak podle účastníka řízení nemůže České poště uložit, aby informaci o uhrazené ceně považovala za projev vůle, jakou službu chtěl odesílatel zvolit. Podle vyjádření účastníka řízení je běžnou praxí, že odesílatel použije hodnotnější známku čistě z toho důvodu, že nemá k dispozici jinou. Vracení poštovního by dle účastníka řízení bylo prakticky nemožné a náklady na vrácení přeplatku by mnohonásobně převýšily rozdíl v ceně, stanoví poštovní podmínky (od počátku) pravidlo, že přeplatek na poštovním se nevrací. Nejedná se dle účastníka řízení o projev snahy o poškození odesílatele, ale odraz skutečnosti, že jiné řešení není prakticky možné. Je na odesílateli, aby zaplatil správnou cenu a správným způsobem označil zásilku, aby bylo zřejmé, jakou službu si objednal.

Pokud odesílatel opatřil poštovní zásilku poštovními známkami, jejichž úhrnná hodnota převyšuje cenu poštovní služby, účastník řízení podle čl. 46 odst. 11 Poštovních podmínek přeplatek nevrací. Správní orgán po účastníku řízení nepožaduje, aby vrátil rozdíl v ceně mezi vyplacenou cenou a cenou za poštovní službu a ani nic podobného nenaznačoval. Správní orgán pouze poukazuje na to, že je-li poštovní zásilka vylepená poštovními známkami odpovídajícími ceně za prioritní Obyčejné psaní, měla by odesílateli služba v této vyšší kvalitě rovněž poskytnuta i pokud chybí označení „D+1“. V tomto případě je zcela irelevantní, zda odesílatel použije hodnotnější poštovní známku čistě jen z toho důvodu, že nemá k dispozici

jinou. Pokud odesílatel zaplatil za službu v určité vyšší kvalitě (prioritně), není možné, aby mu účastník řízení poskytl službu v nižší kvalitě (ekonomicky), s jinými podmínkami pro dodání poštovní zásilky např. delší dobou dodání. Platné poštovní známky lze podle ustanovení § 35 odst. 4 zákona o poštovních službách použít jako doklad o úhradě ceny poštovní služby poskytované držitelem poštovní licence, pokud z poštovní smlouvy nevyplývá něco jiného. Ustanovení Poštovních podmínek u Obyčejné zásilky vnitrostátní (a ani u Doporučené zásilky vnitrostátní) nestanovují úpravu odchylnou od ustanovení § 35 odst. 4 zákona o poštovních službách, v případě těchto zásilek tedy poštovní známky slouží jako doklad o úhradě ceny.

- 5) V závěru svého vyjádření účastník řízení dodává, že zvláštní označení prioritních zásilek je již dlouhá desetiletí používáno v mezinárodním poštovním styku – viz aktuální znění bodu 17.108 Prováděcího řádu Světové poštovní úmluvy. To podle účastníka řízení jasně dokládá, že potřeba zvláštního odlišení prioritních a ekonomických zásilek je realitou nejen v prostředí České republiky, ale celosvětově.

Ačkoliv od Ceníku účinného od 1. 1. 2021 účastník řízení všechny listovní zásilky dodávané do zahraničí přepravuje již jen prioritně a nerozlišuje zde již mezi prioritním a ekonomickým způsobem přepravy, i tak by tyto poštovní zásilky měly být označovány nálepkou či poznámkou „Prioritaire“. U balíkových poštovních zásilek, které jsou základními poštovními službami (Standardní balík do zahraničí, Cenný balík do zahraničí) účastník řízení rozlišuje mezi ekonomickým a prioritním způsobem přepravy a prioritní zásilky musí být označeny nápisem „Prioritaire“ nebo obdobným označením. Poštovní podmínky však nestanovují, že by povinnost označit poštovní zásilku dodávanou do zahraničí nesl odesílatel. Správní orgán nepopírá, že může být světovým trendem dvojitá rychlost dodávání zásilek – prioritní a ekonomická. Dodávat zásilky rychleji za příplatek, nebo naopak pomaleji s promítnutím do konečné ceny. Tento dvojitý režim naopak může sloužit k lepší dostupnosti poštovních služeb pro širší veřejnost, kdy si každý odesílatel zvolí nastavení rychlosti služby dodání, která mu vyhovuje a odpovídá jeho potřebám a možnostem. Správní orgán ani nezpochybnuje potřebu provozovatelů ekonomické a prioritní zásilky z provozních důvodů od sebe odlišit. Správní orgán však trvá na tom, že takovéto označení poštovní zásilky je povinností provozovatele poštovních služeb, za které nese rovněž odpovědnost. Neuvedení označení ze strany odesílatele v případě, kdy uhradil vyšší cenu za prioritní režim dodání, není možné spojovat s pro něj neblahými účinky – pomalejším dodáním.

Bod 17.108 Prováděcího řádu Světové poštovní úmluvy, na který se odvolává účastník řízení, stanoví, že prioritní zásilky či letecky přepravované zásilky musí být označeny modrou nálepkou nebo modrým otiskem razítka. Označení může být i černé, dovolují-li to poštovní předpisy určené země (cílové země). Na nálepkách je uvedeno „Prioritaire“ (Prioritní) nebo „Par avion“ (Letecky). Označení může být rovněž nadepsáno ručně či na stroji a může být uveden i překlad do jazyka země původu. Nálepka, otisk razítka či poznámka má být umístěna na adresní straně poštovní zásilky, pokud možno co nejvýše v levém horním rohu obálky pod označením a adresou odesílatele. V případě, že zásilka není přepravována nejrychlejším způsobem a poštovní zásilka je již poznámkou „Prioritaire“ nebo „Par avion“ označena, musí být přeškrtnuta dvěma rovnými čarami. Provozovatel určené země může požadovat výše uvedené označení rovněž pro ekonomické zásilky.

Světová poštovní úmluva je mezinárodní smlouvou, která zavazuje své signatáře, v tomto případě státy, které jsou členy Světové poštovní unie, respektive určené provozovatele poštovních služeb těchto členských států. Odkazované znění bodu 17.108 Prováděcího řádu Světové poštovní úmluvy tedy zavazuje členské státy či určené provozovatele, nikoliv odesílatele. Jsou to právě členské státy a určené provozovatele, kteří podle znění tohoto ustanovení mohou rovněž uzavřít speciální dohodu, která označování prioritních zásilek upraví jinak. V textu tohoto ustanovení není ani naznačeno, že by povinnost takto označit prioritní zásilku nesl odesílatel. Vedlo by to k poměrně absurdnímu závěru, že smlouva, jejíž není

odesílatel smluvní stranou, mu stanovuje povinnosti na označování poštovních zásilek, a to ještě poměrně striktně stanovené (vzhled nálepky, barva, označení ve francouzštině atd.).

Dne 9. 3. 2021 správní orgán informoval účastníka řízení o tom, že shromáždil veškeré podklady nezbytné pro vydání rozhodnutí a o tom, že je možné nahlédnout do spisu. Datová zpráva byla doručena do datové schránky účastníka řízení dne 10. 3. 2021. V reakci na výzvu správního orgánu se účastník řízení obrátil na správní orgán s tím, že vzhledem k epidemické situaci svého práva nahlížet do spisu asi nevyužije. Dne 16. 3. 2021 správní orgán obdržel další vyjádření účastníka řízení ke správnímu řízení. V tomto vyjádření účastník řízení téměř bez výjimky opakuje své argumenty předložené správnímu orgánu již v minulosti v průběhu správního řízení. Pro větší přehlednost správní orgán uvádí argumenty předložené účastníkem řízení ve „Vyjádření ve správním řízení“ ze dne 15. 3. 2021.

- 1) Požadavek na označování prioritních zásilek podle účastníka řízení nemůže být považován za zvýhodňování nebo znevýhodňování některých zájemců o základní služby. Požadavek čl. 11 odst. 5 a čl. 13 odst. 7 Poštovních podmínek, podle něhož, pokud odesílatel požaduje, aby byla služba poskytnuta prioritně, označí zásilku podnikem stanovenou nálepkou nebo jiným s podnikem sjednaným způsobem, a priori nezvýhodňuje ani neznevýhodňuje žádnou skupinu zájemců o základní služby ani žádného konkrétního zájemce. Pro všechny zákazníky České pošty platí stejná pravidla, která nejsou podle účastníka řízení nijak náročná na splnění, neboť postačí přilepit nálepkou nebo uvést poznámku D+1. Zakázaným zvýhodňováním nebo znevýhodňováním některých zájemců o základní služby nelze považovat situaci, kdy jsou „zvýhodnění“ odesílatelů, kteří dodrželi poštovní podmínky, oproti těm, kteří poštovní podmínky nedodrželi.

K tomuto argumentu správní orgán odkazuje na svou výše uvedenou argumentaci a na vypořádání argumentů užitých účastníkem řízení ve vyjádření ke správnímu řízení ze dne 30. září 2020 (zejména argumentace správního orgánu k bodu 2). Je nepopiratelné, že zájemci o prioritní vnitrostátní základní poštovní služby, jsou ve srovnání se zájemci o prioritní základní poštovní služby u poštovních zásilek do zahraničí znevýhodněni, když jim je stanovena zvláštní povinnost na označení poštovní zásilky pod hrozbou toho, že v případě neprovedení označení jim bude služba poskytnuta ve snížené kvalitě – ekonomicky, ačkoliv zájemci o prioritní základní poštovní služby u poštovních zásilek do zahraničí takovou povinnost nemají. Ke zmíněné nenáročnosti označení ze strany odesílatelů se správní orgán nevyjadřuje, neboť ačkoliv se jedná z pohledu účastníka řízení o poměrně jednoduché a nenáročné označení poštovní zásilky, nejedná se o povinnost, která by měla spočívat na odesílateli, nýbrž na provozovateli poštovních služeb. S absencí označení poštovní zásilky pak nelze automaticky spojovat poskytnutí služby v nižší kvalitě – ekonomicky.

- 2) Požadavek na označení zvolené poštovní služby je zcela legitimní. Účastník řízení se odvolává na § 6 odst. 2 písm. c), podle kterého je jednou z povinných součástí poštovních podmínek ustanovení popisující požadovanou úpravu poštovní zásilky, což podle účastníka řízení nepochybně zahrnuje i požadavky na to, jakým způsobem má být na zásilce označena zvolená poštovní služba. Správní orgán není podle účastníka řízení oprávněn určovat, jakým způsobem mají být zásilky podávány u České pošty označovány. I pro Českou poštu se uplatní právní zásada „co není (zákonem) zakázáno, je dovoleno.“ Žádný právní předpis České pošty nezakazuje, aby určila způsob, jakým mají být zásilky označeny, naopak taková úprava je povinnou součástí poštovních podmínek. Požadavek České pošty není svévolný. U poštovních zásilek podáváných prostřednictvím poštovních schránek, je zcela nemožné rozlišit, ve kterých případech odesílatel žádá o poskytnutí prioritní služby bez toho, aby byla tato informace uvedena na poštovní zásilce. Informaci podle účastníka řízení nelze zjistit z poštovních známek připojených k zásilce, protože použití poštovní známky „A“ automaticky neimplikuje volbu prioritní varianty

služby. Jedná se o ekvivalent uhrazené ceny 26 Kč. Prioritní zásilka může v závislosti na váze, rozměrech a způsobu podání nabývat ceny 17, 22, 25, 26, 30, 33 nebo 34 Kč. Ekonomická zásilka pak ceny 15, 18, 19, 23, 26 nebo 27 Kč. Účastník řízení doplňuje, že variant je ve skutečnosti v obou případech ještě více. Existují tedy případy, kdy může být podána prioritní zásilka, která je uhrazena poštovními známkami nižší hodnoty než „A“ a naopak ekonomická zásilka, u níž ani známka „A“ nepostačuje. Účastník řízení zmiňuje i případy nevyplacených zásilek, jejichž cenu hradí adresát. Odstranění povinnosti označovat prioritní zásilky z poštovních podmínek by pak vedlo podle účastníka řízení k tomu, že by účastník řízení při nejlepší vůli nebyl schopen rozlišit, zda poštovní zásilka podaná prostřednictvím poštovní schránky je zamýšlena jako prioritní nebo ekonomická. Uvedená ustanovení se pak vztahují i na hromadné podavatele, kteří zásilky podle účastníka řízení nevyplácejí poštovními známkami, a uhrazená cena není na zásilce vůbec uvedena. Není tedy zřejmé, jak by měla Česká pošta v těchto případech rozlišit, které zásilky mají být dodávány jako prioritní a které nikoli.

I zde správní orgán odkazuje na své předchozí vypořádání námitek účastníka řízení ze dne 30. září 2020 (bod 1 a bod 2). Účastník řízení ve svém vyjádření ze dne 15. 3. 2021 zmiňuje, že u poštovních zásilek podávaných prostřednictvím poštovních schránek, je zcela nemožné rozlišit, ve kterých případech odesílatel žádá o poskytnutí prioritní služby a v této souvislosti uvádí výňatek z Ceníku a uvádí 7 různých cen u prioritních poštovních zásilek (prioritní Obyčejné psaní), respektive 6 různých cen u ekonomických poštovních zásilek (ekonomické Obyčejné psaní). Ceny 17, 22, 25 a 33 Kč uváděné účastníkem řízení u prioritních zásilek se vůbec neobjeví u poštovních zásilek podaných prostřednictvím poštovních schránek, neboť se podle příslušných ustanovení Ceníku jedná o snížené ceny prioritního Obyčejného psaní pro uživatele výplatních strojů při úhradě cen Kreditem nebo pro zákazníky Hybridní pošty (17 Kč), nebo držitele Zákaznické karty (22, 25, 33 Kč), které není možné uplatnit při podání poštovních zásilek prostřednictvím poštovní schránky. Podobně i ceny 15, 18, 26 Kč u poštovních zásilek (Obyčejné psaní) využívající ekonomický způsob přepravy, které jsou rovněž výhradně cenami pro držitele Zákaznické karty a platí tedy pro ně, že slevy a případné další výhody plynoucí z držení Zákaznické karty je možné čerpat až teprve po a na základě předložení Zákaznické karty na jakékoliv pobočce.

U poštovních zásilek, které nejsou vůbec opatřené poštovními známkami, nebo v nedostatečné hodnotě (myšleno nepostačující ani k úhradě ekonomické varianty u poštovní zásilky o určité váze, velikosti a rozměrech), tedy, že vylepené poštovní známky nepostačují k úhradě ceny za dodání poštovní zásilky, se podle mínění správního orgánu uplatní příslušné ustanovení Poštovních podmínek. Podle čl. 9 odst. 6 Poštovních podmínek účastník řízení v takovém případě požádá adresáta, aby cenu nebo její část, zvýšenou případně o zvláštní příplatek podle ceníku (v Ceníku uveden jako „doplatné“), uhradil za odesílatele. Pokud adresát tuto částku neuhradí, účastník řízení může poštovní zásilku vrátit odesílateli.

Co se týče zmínky účastníka řízení, že se uvedené ustanovení vztahuje i na hromadné podavatele, kteří zásilky nevyplácejí poštovními známkami, a uhrazená cena není na zásilce vůbec uvedena, správní orgán uvádí, že poštovní služby poskytované na základě dohody uzavřené se smluvním nebo hromadným podavatelem, mohou být poskytovány na základě dvoustranných individuálních ujednání, které se určitou měrou mohou od ustanovení Poštovních podmínek odchýlit. Nemusí být pravdou, že hromadní podavatelé nevyplácejí poštovní zásilky poštovními známkami. Ač jich patrně nebude takové množství, stejně existují smluvní či hromadní podavatelé (ačkoliv se bude jednat spíše o menší podavatele), kteří například mají z minulosti nakoupenou zásobu poštovních známek. Bývá to časté u písmenných poštovních známek, které časem neztrácejí na hodnotě, ale naopak jejich hodnota v průběhu času roste v souvislosti s každým zvyšováním cen ze strany účastníka řízení. Tito smluvní či hromadní podavatelé pak těmito poštovními známkami vylepují jimi odesílané poštovní zásilky. To, zda je služba smluvním či hromadným podavatelům

poskytována v prioritním nebo ekonomickém režimu a u kolika poštovních zásilek bude pro účastníka patrné z evidenčního lístku, podacího archu nebo jiné používané podací stvrzenky, kterou účastník řízení smluvnímu nebo hromadnému podavateli stvrzuje. Patrně bude taky časté, že smluvní či hromadní podavatelé v rámci zažité praxe poštovní zásilky pro účastníka řízení „předtřídí“ a označí, aby bylo zřejmé, které služby mají být poskytnuty prioritně a které ekonomicky v souladu s údaji uvedenými na evidenčním lístku, podacím archu nebo jiné podací stvrzence.

Poštovní podmínky jsou však smluvním dokumentem, který má v obecné rovině, srozumitelným, úplným a snadno přístupným způsobem upravovat podstatné náležitosti stanovené zákonem o poštovních službách, zejména náležitosti zmíněné v § 6. Uzavření jakékoliv individuální dohody odchylné od zákona o poštovních službách od některých (dispozitivních, nikoliv tedy kogentních) ustanovení Poštovních podmínek je samozřejmě možné a správní orgán proti jejich existenci nic nenamítá. V těchto dohodách je pak možné řešit individuální odchylky od obecně platných Poštovních podmínek, třeba i to jakým způsobem bude smluvní nebo hromadný podavatel balit, označovat, předávat apod. poštovní zásilky a jakým způsobem bude hradit cenu účastníku řízení. Ustanovení čl. 11 odst. 5 a čl. 13 odst. 7 Poštovních podmínek použitou formulací odpovídá spíše ustanovení z takovéto individuální dohody týkající se smluvních nebo hromadných podavatelů, na které ve svém vyjádření poukazuje účastník řízení. Podle mínění správního orgánu však podobná ustanovení nemají i s ohledem na požadavek srozumitelnosti být obsahem Poštovních podmínek s dopadem na všechny zájemce o základní poštovní služby (zákazníky České pošty).

- 3) Požadavek České pošty je v souladu s pravidly pro uzavírání smluv podle občanského zákoníku. Účastník řízení nabízí mnoho různých poštovních služeb, ze kterých si mohou zákazníci vybrat. Pokud nějakou službu zvolí, je zcela logické, že musí svou vůli projevit způsobem, z něhož bude patrné, o jakou službu žádají. Požadavek České pošty, aby odesílatel tuto vůli projevili uvedením nebo neuvedením poznámky D+1, není nijak přehnaný. Při podání prostřednictvím poštovní schránky lze využít více druhů poštovních služeb, je podmínkou určitosti projevu vůle odesílatele, jasné označení toho, o jakou službu žádá, což je v souladu s pravidly pro uzavírání smluv obsažených v občanském zákoníku. Z právního hlediska lze dovodit, že pokud by byla povinnost označit prioritní zásilky z poštovních podmínek odstraněna, vedlo by to ke skutečnosti, že by u řady zásilek nebylo patrné, jakým způsobem mají být dodány. V takovém případě by podle názoru účastníka řízení zřejmě vůbec nedošlo k platnému uzavření poštovní smlouvy pro neurčitost.

K tomuto správní orgán uvádí, že k nejasnostem o tom, jestli odesílatel zvolil ekonomický či prioritní způsob přepravy zpravidla nebude docházet při podání na provozovně účastníka řízení. Zde je dostatečný prostor pro vyjádření jasné a určité vůle o tom, jakou službu a její nastavení odesílatel požaduje a je pak na účastníku řízení, jak zajistí, aby odesílatel obdržel službu, za kterou si zaplatil. Při podání prostřednictvím poštovní schránky lze využít pouze několik služeb – Obyčejné psaní, Obyčejné psaní do zahraničí, a to v ekonomické nebo prioritní variantě, které se od sebe liší cenou. Při posouzení základních parametrů poštovní zásilky, tedy posouzení velikosti, váhy, dalších rozměrů poštovní zásilky, tak nemůže nastat případ, kdy by cena za některou poštovní zásilku podanou prostřednictvím poštovní schránky o určitých rozměrech, váze a velikosti byla zaměnitelná s jinou službou u poštovní zásilky podanou rovněž prostřednictvím poštovní schránky. Ostatně posuzování velikosti, váhy a dalších rozměrů probíhá i při jakémkoli jiném podání na provozovně účastníka řízení, nejedná se tedy o nic jiného než pravidelnou a obvyklou činnost zaměstnanců účastníka řízení. Zákon o poštovních službách stanoví, že platné poštovní známky lze použít jako doklad o úhradě ceny poštovní služby poskytované držitelem poštovní licence, pokud z poštovní smlouvy nevyplývá něco jiného. Poštovní podmínky u Obyčejného psaní ani u Obyčejného

psaní do zahraničí nestanovují výjimku z tohoto zákonného ustanovení. Poštovní známky tak slouží jako doklad o úhradě ceny a jako stvrzení projevu vůle odesílatele o tom, jakou službu si zvolil.

Správní orgán tedy shledal veškeré výše uvedené argumenty účastníka řízení dle jeho vyjádření ze dne 30. září 2020 a dále ze dne 15. března 2021 jako nerelevantní, a jak již bylo shora uvedeno, tak tímto rozhodnutím přistoupil k uložení povinnosti ke změně poštovních podmínek z moci úřední.

Vzhledem ke skutečnosti, že účastník řízení vyvolal řízení porušením své právní povinnosti, uložil mu správní orgán povinnost nahradit náklady řízení paušální částkou ve výši 1 000,00 Kč podle § 6 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, ve znění pozdějších předpisů tak, jak je uvedeno ve výroku III. tohoto rozhodnutí.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze ve lhůtě 15 dnů ode dne jeho doručení podat rozklad k předsedkyni Rady Českého telekomunikačního úřadu, a to v počtu dvou stejnopisů na adresu Český telekomunikační úřad, oddělení metodiky rozhodování sporů a ochrany spotřebitele, poštovní přihrádka 02, 225 02 Praha 025, nebo do datové schránky Českého telekomunikačního úřadu: a9qaats a nebo na adresu: podatelna@ctu.cz v případě, že účastník řízení disponuje uznávaným elektronickým podpisem.

Ing. Pavla Zichová v.r.
ředitelka sekce
rozhodování sporů a ochrany spotřebitele
otisk úředního razítka

Za správnost: Mgr. Sandra Mráčková, 25. 3. 2021
Vypraveno dne: 25. 3. 2021